

Putevima persijske civilizacije

Centar za kulturu Sopot,
28. novembar 2003.

U organizaciji Centra za kulturu Sopot, u petak 28. novembra 2003. godine održan je multimedijalni program pod nazivom „Putevima persijske civilizacije“. Svoja iskustva i doživljaje sa putovanja po prostranstvima drevne Persije, Marija Savin, autor, uspjela je da pretoči u autentičan video zapis koji obuhvata istorijske spomenike, sveta mesta, najpoznatija arhitektonska zdanja i turistička mesta Irana, i lepote jedne od najstarijih civilizacija u svetu dočara publici u punoj sali Centra za kulturu Sopot.

U prvom delu publika je imala priliku da pogleda dijapozitive na kojima su predstavljeni biseri iranske arhitekture. U drugom delu prikazan je dokumentarni film koji obuhvata najznačajnije spomenike kulture kao što su džamije, trgovi, mauzoleji, mostovi i ostalo. Program je završen nagradnim kvizom, a prisutni koji su dali tačne odgovore dobili su nagrade u knjigama koje je darovao Kulturni centar Irana.

Novi kurs persijskog jezika

Filološki fakultet, 6. novembar 2003.

Svečanim programom, održanim u četvrtak 6. novembra 2003. godine, u velikoj

sali Filološkog fakulteta u Beogradu, zvanično je otvoren novi ciklus kursa persijskog jezika za školsku 2003/2004. godinu.

Kurs je zvanično otvorio dekan Filološkog fakulteta, prof. dr Ratko Nešković, koji je pozdravio novoupisane polaznike kursa i poželio im uspeh u učenju persijskog jezika.

U ime Iranskog kulturnog centra skupu se obratio g. Mohsen Azarmakan, koordinator kursa persijskog jezika. On je prisutne u kratkim crtama upoznao sa istorijatom učenja ovog jezika i predstavio im dinamiku održavanja nastave. O kratkom istorijatu i specifičnostima persijskog jezika, kroz prizmu sličnosti sa srpskim jezikom, govorio je dr Fotuhi, lektor na Filološkom fakultetu. Program je završen video projekcijom i uručivanjem izdanja Iranskog kulturnog centra novoupisanim polaznicima kursa.

Međunarodni sajam knjiga u Beogradu

21. oktobar – 4. novembar 2003.

Po četrdeset sedmi put, u Beogradu je održana najveća smotra knjige u ovom delu sveta, na kojoj je ove godine svoje izdavaštvo predstavilo 400 domaćih i oko trideset stranih učesnika. Međunarodni sajam knjige u Beogradu u utorak, 21. oktobra svečano je

Kaligrafska radionica na štandu KC Irana

otvorio David Albahari, jedan od najpoznatijih srpskih prozaista srednje generacije.

Štand Iranskog kulturnog centra je kao i svake godine bio veoma dobro posećen. Pored novih izdanja među kojima je bio zbornik radova „Hafiz i Gete“, specijalno štampan za tu priliku, na njemu su bili izloženi i naslovi koje je Kulturni centar objavio ranije. Veliku pažnju ljubitelja knjige tokom sajma privukle su umetničke knjige i luksuzno opremljene monografije o najpoznatijim istorijskim mestima u Iranu. Veoma tražene su bile i iranske rukotvorine i umetnički predmeti.

Ovogodišnji sajam knjiga bio je prilika da se predstavi jednogodišnja izdavačka delatnost. Pored tri broja periodičnika za kulturu i verske teme „Nur“, izdavaštvo Iranskog kulturnog centra je bogatije za još nekoliko naslova, među kojima su „Kulturološki stavovi

Štand KC Irana

vođe Islamske Revolucije Irana“, „Šiizam i proročka filozofija“, „Kultura razgolićenosti i razgolićenost kulture“ i već pomenuti zbornik radova „Hafiz i Gete“, čija je promocija protekla u znaku velikog interesovanja ljubitelja književnosti i medija.

Promocija knjige „Hafiz i Gete“

**Međunarodni sajam knjiga u Beogradu,
25. oktobar 2003.**

Zbornik radova „Hafiz i Gete“ koji objedinjuje referate izložene na naučnom skupu posvećenom uticaju Hafiza, persijskog klasika, na najvećeg nemačkog pesnika Getea, održanom 2001. godine u Gete institutu, promovisan je u sali za konferencije Beogradskog sajma u subotu 25. oktobra. Prisutnima su se obratili izdavači ove knjige, g. Gholam Vafaei iz Iranskog kulturnog centra i Folker Marvic iz Gete instituta, kao i njen urednik i priređivač, prof. dr Anđelka Mitrović sa Filološkog fakulteta u Beogradu.

U svom izlaganju, g. Vafaei se najpre osvrnuo na značaj i ulogu oba pesnika u njihovim nacionalnim književnostima i u okviru svetske književnosti – Getea, „najvećeg nemačkog pesnika, obeležje i ponos nemačke kulture“, i Hafiza, najvećeg persijskog lirika.

Po rečima g. Vafaeija, Hafiz je imao presudan uticaj na jedan period Geteovog stvaralaštva i shvatanja uopšte. Zato je njemu u čast izrekao sledeću pohvalu:

„Ej, Hafize, silno želim da budem jedini među tvojim sledbenicima.

Ej, Hafize, tvoj govor je kao večnost – velik i neprolazan, ni kraja a ni početka nema“.

Kada se upoznao sa, za to vreme u Evropi dostupnim prevodima Hafizove lirike, Gete je u svoj dnevnik zapisao:

„Iznenada, otkrio sam nebeski miris Orijenta, dašak večnosti koji izbija sa iranskih pustinja i polja, upoznao sam izvanrednog čoveka, čija me je ličnost privukla od glave do pete ... postajem izbezumljen; da u tim trenucima ne počnem da pišem stihove, ne bih bio u stanju da izdržim čudestan uticaj ovog izvanrednog čoveka koji je sasvim iznenada ušao u moj život.“

A pišući svoj Zapadno-istočni divan, Gete je napisao:

„Želim da ovaj Divan bude poput Džemšidove svevideće kugle u kojoj se ogleda ceo svet, i da u njemu prikazem Istok i Zapad jedan pored drugog“.

Direktor Gete instituta u Beogradu, g. Folker Marvic, se kraćim izlaganjem osvrnuo na značaj i ulogu Getea kao velikog pesnika i značajnu figuru nemačke kulture zahvaljujući čijim naporima i nastojanjima da se upoznaju druge kulture je nastao izraz „svetska književnost“. On je pohvalio saradnju između Gete instituta i Iranskog kulturnog centra, saradnju iz koje je proistekao i ovaj izvanredni zbornik radova koji se danas promovise, i pri tom se zahvalio prijateljima iz Iranskog kulturnog centra.

Pozdravljajući sve prisutne, reč je uzela prof. dr Anđelka Mitrović, jedan od priređivača zbornika „Hafiz i Gete“ i rekla: „Ovde je pred nama knjiga koja se bavi dvojicom velikana svetske književnosti koje su razdvajali vekovi, koji su živeli na različitim geografskim širinama i dužinama, koji su ispovedali različite vere, pripadali različitim civilizacijskim krugovima, pisali na različitim jezicima. No poezija je uspela da prebrodi sve te vremenske, prostorne, civilizacijske, religijske, jezičke i ine barijere, spoji dvojicu pesnika i inicira nastanak na hiljade novih stihova, među kojima počasnno mesto pripada svakako Zapadno-istočnom divanu, i jedan novi

g. Folker Marvic, direktor Gete instituta

osoben pravac u evropskom romantizmu – orijentalizam“.

U nastavku izlaganja dr Mitrović se osvrnula na priloge koji se pojavljuju u zborniku, dodajući da je pored saopštenja sa simpozijuma u cilju što svestranijeg predstavljanja ove teme zborniku pridodato još nekoliko tekstova vrlo kompetentnih autora, posvećenih, pre svega, Hafizu jer je o njemu u našoj sredini daleko manje pisano. Tu spada poglavlje iz Historije perzijske književnosti (Sarajevo 1997) dr Bećira Džake, sarajevskog iraniste, posvećeno Hafizu i analizi njegove poezije, zatim deo obimne književno-istorijske studije Uticaj Istoka na Getea (Beograd, 1938) dr Fehima Bajraktarevića, Gete i Persija, u kome centralno mesto pripada Hafizu – Hafiz kao inspirator Divana. Kraćim odlomkom u mae-

g. Gholam Vafaei, direktor KC Irana

stralnom prevodu Branimira Živojinovića predstavljen je Geteov Zapadno-istočni divan, a izborom stihova u prevodu sa persijskog originala dr Safvet-bega Bašagića i dr Fehima Bajraktarevića predstavljena je Hafizova poezija.

Informacije o Hafizu dopunjene su sa dva bibliografska priloga Hafiz kod nas, u kome je data selektivna biobibliografija prevoda njegove poezije na naš jezik i dela u kojima se on pominje, kao i Bibliografija rukopisa Hafizovog Divana iz pera dr Mahmuda Futihija.

Svoje izlaganje dr Mitrović je završila rečima: „Ovaj projekat realizovan je saradnjom tri institucije, Kulturnog centra pri ambasadi Islamske Republike Irana, Gete instituta i Filološkog fakulteta, koje pripadaju geografski i civilizacijski različitim državama. One su se srele ovde u Beogradu, gradu u kome su se na osoben način spojili Zapad i Orijent, i uspostavile lepu i plodnosnu saradnju. Plod te saradnje jeste i ova zanimljiva knjiga koju ja sa osobitim zadovoljstvom predajem u ruke čitaocima.“

Iranski umetnici na 7. međunarodnom bijenalu ilustracije

**Galerija „Progres“,
10. decembar – 5. januar**

U beogradskoj galeriji „Progres“, u sredu 10. decembra 2003, svečano je otvoren Sedmi međunarodni bijenale ilustracije – 42. Zlatno pero Beograda. Reč je o jedinstvenoj manifestaciji u svetu na kojoj se izlažu sve vrste ilustracija namenjene knjigama, časopisima, novinama, bibliografskim izdanjima, crtanim i animiranim filmovima i elektronskim medijima. Od ukupno 275 umetnika, koliko je bilo prijavljeno na ovogodišnji konkurs, selekciona komisija, a ujedno i Savet izložbe, odabrala je 205 iz-

lagača sa ukupno 1025 radova. Dobitnik gran prija je Sierhei Tsimokhau (Belorusija), dok su tri ravnopravna zlatna pera podelili Morteza Zahedi (Iran), Zurher Marko (Švajcarska) i Mirjana Živković (SiCG).

Čak tri iranska umetnika su osvojila plaketu Zlatno pero Beograda – Neda Azimi, Šarare Hosravani, Ali Reza Golduzijan.

Organizator izložbe je Udruženje likovnih umetnika primenjenih umetnosti i dizajnera Srbije (ULUPUDS), a pokrovitelj je Ministarstvo za kulturu Srbije. Sedmi međunarodni bijenale ilustracije bio je otvoren je do 5. decembra 2003.

Izložba iranskih ručnih radova

Etnografski muzej, 23 -30. oktobar 2003.

U prisustvu brojnih zvanica, gostiju i ljubitelja persijske umetnosti, u beogradskom Etnografskom muzeju, u četvrtak 23. oktobra 2003. gospodin Rasim Ljajić, ministar za ljudska i manjinska prava SiCG, otvorio je izložbu iranskih ručnih radova.

U pozdravnoj reči, kustos Etnografskog muzeja, gospodin Saša Srećković, između ostalog je rekao: „Danas smo svedoci otvaranja prve izložbe persijskih umetničkih radova, koja je plod dobre i dugogodišnje sarad-

Obraćanje ministra Rasima Ljajića

nje i govori o širenju kulturnih veza između Kulturnog centra Irana i Etnografskog muzeja. Ručni radovi i predmeti na ovoj izložbi približiće vam umetnost i kulturu Iranaca i ukazuju na sličnosti koje postoje između iranske i balkanske kulture”.

Skupu se zatim obratio gospodin Ali Abo'l-Hasani, ambasador I. R. Irana u Beogradu. Zahvalivši se zvaničnicima i gostima, Njegova ekscelencija je rekao: „Umetnički predmeti koji su predstavljeni na ovoj izložbi ne moraju se posebno objašnjavati, jer oni svojom porukom izražavaju jezikom unutrašnjih emocija. Umetnost prenosi lepotu, a čovek kroz svoju naklonjenost ka lepom, sa lakoćom može da uspostavi odnos sa umetničkim delima. Na sreću, kroz dosadašnje kulturne i umetničke aktivnosti Iranskog kulturnog centra uspostavljene su iskrene veze sa dobrim srpskim narodom”.

Izložbu iranskih ručnih radova zvanično je otvorio gospodin Rasim Ljajić, ministar za ljudska i manjinska prava. On je pohvalio nastojanja iranskih prijatelja da kroz različite kulturne programe i aktivnosti unaprede mogućnosti za upoznavanje iranske civilizacije i kulture. „Večeras prisustvujemo otvaranju izložbe iranskih ručnih radova, koja ukazuje na širenje i razvoj kulturnih veza između dve zemlje, Irana i Srbije i Crne Gore. Ne samo da održavanje sličnih programa doprinosi međusobnom upoznavanju naših kultura i civiliza-

cija, već i otvara mogućnosti za saradnju u drugim oblastima. Nadam se da ćete uživati u razgledanju ručnih radova i stvaralaštvu iranskih umetnika” – završio je svoje izlaganje g. Rasim Ljajić.

Izložbom koja je bila otvorena do 30. oktobra predstavljeni su tradicionalni iranski zanati, ručni radovi i razni umetnički predmeti. Za vreme njenog trajanja organizovana je radionica u kojoj su umetnici iz Irana uživo prezentovali svoj rad, što je privuklo pažnju velikog broja

posetilaca Etnografskog muzeja, koji su mogli izbliza da pogledaju proces stvaranja i oblikovanja predmeta i ručnih radova.

Dani iranske kulture u Prijepolju

12-15. septembar 2003.

U cilju predstavljanja svojih aktivnosti i van Beograda, predstavnici Kulturnog centra Irana su 12. septembra 2003. g./21. šahrivara 1382 h. l. posetili Prijepolje, gde je na poziv domaćina, gradonačelnika Prijepolja, gospodina Stefana Purića u Zavičajnom muzeju tog grada organizovan niz programa sa ciljem upoznavanja njegovih stanovnika sa osobenostima iranske kulture i civilizacije. Tokom posete, upriličeni su susreti iranske delegacije sa brojnim zvaničnicima opštine Prijepolje, na kojima su razmatrane pretpostavke o saradnji.

U razgovoru direktora Iranskog kulturnog centra sa predsednikom Islamske zajednice Prijepolje, Nadirom ef. Dacićem, bilo je reči o položaju muslimana u tom gradu, koji, po rečima ef. Dacića, čine jednu trećinu gradske populacije, kao i o oblicima saradnje sa Iranskim kulturnim centrom. Gospodin Dacić je u razgovoru istakao dobre međunacionalne i međuverške odnose između građana Prijepo-

Zavičajni muzej u Prijepolju

Izložba iranske fotografije i karikature

Narodna biblioteka Srbije
1-11. septembar 2003.

Izložbom iranske fotografije pod naslovom „Iran govorom slika“, održanoj u atrijumu Narodne biblioteke Srbije u periodu od 1. do 11. septembra ove godine, beogradskoj publici i ljubiteljima persijskog kulturnog nasleđa predstavio se iranski fotograf Abu Salt Bejat.

Ira. Iranska delegacija se zatim sastala sa gradonačelnikom Prijepolja, gospodinom Stefanom Purićem, koji su je u kratkim crtama upoznao sa istorijatom, nacionalnom slikom grada i njegovim specifičnim položajem u poslednjoj deceniji prošlog veka, kada su sačuvani dobri odnosi između pravoslavnih hrišćana i muslimana. U susretu sa direktorom Gradske biblioteke pomenuta je mogućnost saradnje sa bibliotekom u Prijepolju, u okviru projekta o saradnji između Narodne biblioteke Srbije i Narodne biblioteke Irana. Iranska delegacija je razgovarala i sa predstavnicima lokalnih medija i tom prilikom su razmenje ideje i mišljenja, i dogovoreni oblici buduće saradnje.

Na svečanom otvaranju programa „Dani iranske kulture u Prijepolju“ govorili su direktor prijepoljskog Muzeja, gospodin Slavoljub Pušica, Gholam Vafaei, direktor Iranskog kulturnog centra i gospodin Seid Halilović, mladi filozof iz Prijepolja. U okviru ovog programa postavljene su dve izložbe – jedna sa delima iranske kaligrafije, i druga, kojom su obuhvaćeni radovi savremenih iranskih karikaturista, koje su Prijepoljčani imali prilike da vide tokom trajanja programa „Dani iranske kulture“.

„Bogatstvo ovih slika koje su pred našim znatiželjnim očima dragoceni su delići velike priče o Iranu. Ta priča obuhvata raspon od 35 vekova persijske tradicije i kulture, raspon koji počinje ziguratom Čogazambil u Šušu, datiranom čak u 14. vek pre naše ere, a zao-kružuje se monumentalnim Azadi trgom u Teheranu, sa kraja 20. veka naše ere. Dimenzije ovog civilizacijskog raspona podsećaju nas da je svako merenje vremena – bez obzira na mernu jedinicu i orijentirnu tačku – uvek i pre svega merenje smisla. A smislom se meri, pogledajte, i priroda i kultura i podvizi i stradanja, i radost i patnja, i muškarac i žena i dete“ – rekao je, između ostalog, otvarajući ovu manifestaciju gospodin Sreten Ugričić, upravnik Narodne biblioteke.

Abu Salt Bejat

„Emigracija”, Abu Salt Bejat

Fotografija pod nazivom „Emigracija” napravljena je u mesecu decembru 1991. godine u oblasti Piranšahra i prikazuje kurdske izbeglice iz Iraka nakon okupacije Kuvajta od strane režima Sadama Huseina. Tom prilikom, pod snažnim dejstvom američkih vazdušnih snaga iz Kuvajta je u Islamsku Republiku Iran prebeglo oko 35.000 izbeglica, uglav-

nom iračkih Kurda. Fotografija je ovekovečila trenutak koji prikazuje grupu bespomoćnih kurdskih izbeglica, sastavljenu uglavnom od žena i dece.

Ovaj rad je dobitnik brojnih priznanja i nagrada na međunarodnim izložbama u Iranu i inostranstvu. Na Šesnaestoj međunarodnoj izložbi fotografija održanoj u Južnoj Koreji, u konkurenciji umetnika iz 110 zemalja, nagrađen je zlatnom medaljom i počasnom diplomom.

Skupu se obratio i Nj. e. Ali Abo'l Hassani, iranski ambasador u Beogradu, koji je istakao da organizovanje programa poput ovog predstavlja napor ka uspostavljanju čvršćih kulturnih spona među narodima Irana i Srbije, i dodao „bez sumnje, ukoliko se široke mogućnosti za saradnju između dva naroda iskoriste na adekvatan način, one će dovesti ne samo da većeg međusobnog razumevanja, već će znatno uticati na poboljšanje odnosa i u drugim oblastima”.

U svom obraćanju Abu Salt Bejat, autor izložbe, govorio je o značaju kulturnog povezivanja kroz manifestacije poput ove, koje može doprineti bližem upoznavanju između naroda dve zemlje.

Po njegovom mišljenju, umetnost je jezik koji je u stanju da razotkrije unutrašnji svet čovekove duše, jezik koji ima mnogo toga da saopšti kada se javno očituje. Fotograf nastoji da objektivno i verodostojno zabeleži događaje i isečke iz sveta i života čoveka zbog

čega fotografska umetnost znatno nadilazi uobičajene umetničke discipline. Štaviše, on smatra da fotografska umetnost, kao delić istorijskog pamćenja društva i pojedinca ima posebnu odgovornost u turbulentnom svetu kakav je današnji, u kome brza dinamika sveopštih promena ugrožava same temelje nacionalnih kultura. U tom smislu, zadatak fotografa je da zabeleži i dokumentuje kulturni život naroda, ono što će ostati zapamćeno u istoriji. Isto kao što prikazuje prirodne lepote, fotografija ima sposobnost da prenese ljudske tragedije i bolove.

Abu Salt Bejat je samostalno i grupno izlagao na mnogim izložbama u zemlji i inostranstvu. Dobitnik je raznih nagrada i priznanja na brojnim nacionalnim i međunarodnim takmičenjima. Za rad pod nazivom „Emigracija” osvojio je prvo mesto na 16. međunarodnoj izložbi fotografije 1996. u Južnoj Koreji. Samostalno je izlagao u Italiji, Libanu, Velikoj Britaniji i Kini.

Izložba „Iran govorom slika“ tokom koje su predstavljene i karikature iranskih autora, predstavlja zajednički projekat Kulturnog centra Irana u Beogradu i Narodne biblioteke Srbije, u okviru dugoročne saradnje između dve nacionalne biblioteke.

Gostovanje Iranskog kulturnog centra u Vršcu

Kulturni centar Vršac, 25-28 avgust

Na poziv Skupštine opštine grada Vršca, kroz zajednički projekat čiji je cilj predstavljanje civilizacije, kulture i umetnosti Irana, koji je organizovan u saradnji sa Kulturnim centrom Vršac i društvom „Gea“, građanima ovog grada se u periodu od 25. do 28. avgusta predstavio Kulturni centar Irana u Beogradu.

U okviru multimedijalnog programa pod nazivom „Iran, stariji od istorije“ održanom u Kulturnom centru Vršac, priređena je promocija Iranskog kulturnog centra koja je obuhvatila izložbu slika iranske nošnje i mini festival iranskog filma.

Prve večeri programa održan je okrugli sto na kome su govorili gradonačelnik Vršca, g. Milorad Đurić, g. Dejan Maksimović iz društva „Gea“ i iranski ataše za kulturu, g. Gholam Vafaei.

Gradonačelnik Vršca, g. Đurić je u pozdravnoj reči upućenoj posetiocima i gostima iskoristio priliku da se zahvali gostima iz Iranskog kulturnog centra na inicijativi i želji da se u njihovom gradu predstavi drevna i bo-

gata persijska kultura, naglasivši da je otvaranje prema drugima i upoznavanje različitosti nužnost doba u kojem živimo. On je pozdravio i podržao akcije slične ovoj jer je svako prevazilaženje predrasuda i stereotipa plemenit poduhvat. Persijsko-islamska civilizacija, po rečima g. Đurića, veoma je oskudno zastupljena i prisutna na ovim prostorima, i slični programi mogu samo da doprinesu boljem upoznavanju i saradnji. Izražena je nada da predstavljanje persijske kulture u Vršcu označava početak kontinuirane saradnje sa Kulturnim centrom Irana.

Prisutnima se zatim kraćim predavanjem obratio iranski ataše za kulturu, g. Gholam Vafaei, koji ih je upoznao sa osnovnim obeležjima iranske civilizacije. Suštinu onoga što predstavlja iranski pogled na svet on je označio sa tri kategorije o kojima je govorio, a to su tradicija, duhovnost i moral. Oni čine jednu celinu, neodvojivu i konsistentnu, koja predstavlja srž iranskog nacionalnog bića. G. Vafaei je u nastavku upoznao prisutne sa osnovnim aktivnostima Iranskog kulturnog centra, i nastojanjima Centra da se ljudima u Srbiji i Crnoj Gori približi persijska kultura.

U nastavku programa je pročitano nekoliko pesama savremenih iranskih pesnika i prikazan dokumentarni film o savremenom Iranu. Zanimljivo predstavljanje persijske kulturne baštine i najznačajnijih spomenika kulture putem prikazivanja slajdova je održao g. Momir Turudić.

Program prve večeri, posvećen persijskoj kulturi, završen je prikazivanjem filma „Deca neba“ renomiranog reditelja Madžida Madžidija.

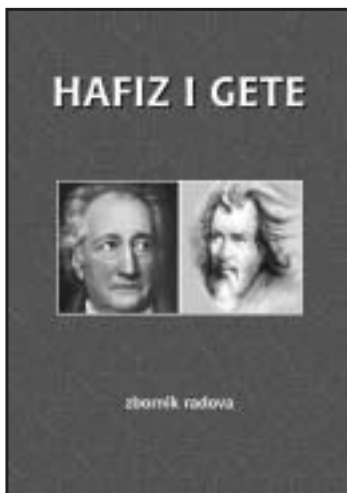

HAFIZ I GETE

Zbornik radova

Priredila: prof. dr Anđelka Mitrović

Zbornik radova „Hafiz i Gete” obuhvata radove vodećih orijentalista Srbije i Crne Gore izloženih na skupu posvećenom Hafizu – najvećem persijskom liričaru i

njegovom književnom uticaju na Getea, velika nemačke i svetske literature, održanom 2001. godine u Gete institutu u Beogradu. Pored referata iznetih na skupu, zbornik uključuje i radove najistaknutijih orijentalista koji se bave odlikama Hafizove i Getove poezije, uticajem Hafiza na nastanak poslednje zbirke Geteovih pesama, Zapadno-istočnog divana i genijalnom, samosvojom i osobenom sintezom Zapada i Istoka u tom delu, što ovaj zbornik, uz dodatak dva priloga o bibliografiji posvećena Hafizovom delu kod nas i u svetu, čini najznačajnijem takve vrste, budući da na jednom mestu objedinjuje sve dosadašnje radove na tu temu.

Mada je uticaj Istoka i Hafiza na Geteovo pesničko delo na ovom simpozijumu sagledano široko i multidisciplinarno, priređivač je, u

cilju što svestranijeg predstavljanja ove teme, saopštenjima dodao još nekoliko tekstova vrlo kompetentnih autora – poglavlje iz Historije perzijske književnosti (Sarajevo 1997) dr Bećira Džake, sarajevskog iraniste, posvećeno Hafizu i analizi njegove poezije, i deo obimne književno-istorijske studije Uticaj Istoka na Getea (Beograd, 1938) dr Fehima Bajraktarevića, Gete i Persija, u kome centralno mesto pripada Hafizu.

Kraćim odlomkom u maestralnom prevodu Branimira Živojinovića predstavljen je Geteov Zapadno-istočni divan, a izborom stihoa u prevodu sa persijskog originala dr Safvet-bega Bašagića i dr Fehima Bajraktarevića predstavljena je Hafizova poezija.

KULTURA RAZGOLIĆENOSTI I RAZGOLIĆENOST KULTURE

Gholam'ali Haddad'adel

Preveli sa persijskog: Milena Rojai, Aleksandar Dragović

Odevanje je u ovom delu posmatrano kao moralna kategorija, ugrađena u same temelje kulture. Na toj premisi Haddad'adel zasniva svoju analizu pojave ženskog razgolićavanja u zapadnom društvu i

kako je taj fenomen našao filozofsku i intelektualnu potporu. On smatra da je odbacivanje moralnog aspekta u odevanju dovelo do pojave kulture nagosti, odnosno posebnog kulturnog modela. Autor ovom modelu suprostavlja odevanje u tradicionalnim društvima, gde ono i dalje ima primarni značaj i ulogu koja je povezana sa najdubljim aspektima ljudskog bića.

U časopisu Nur, vol. 11. br. 38. leto 2003. godine, objavili ste nepotpun koreferat mog izlaganja Hristologija Korana koji je saopšten na Prvom simpozijumu na temu Pravoslavlje i Islam, održanog 20. juna 2003.g. u hotelu Interkontinental u Beogradu. U istom maniru Vaš časopis nije izneo moje pravoslavne stavove koji su javno izrečeni i koji su neophodni radi pravilnoga razumevanja koranske hristologije. Stoga smatram Vašom obavezom da ovaj moj tekst objavite u narednom broju časopisa.

Radi pravilnog razumevanja rečenog donosimo delove integralnog teksta koji su pogrešno interpretirani. Na 64. str. u drugom pasusu umesto „potpune nehomogenosti“, stoji homogenosti. Isto tako u delu rečenice „pod upravom šejka ili sejida“, izostavljeno je sejida. U trećem pasusu treba „Vršili su se obredi obilaženja oko kamenja i svetih predmeta od kojih je najpoznatiji „crni kamen“ i „Magam Ibrahim“ tj. kamen na kome je sačuvan otisak Avramovog stopala“, a u tekstu Nura dodato je i „najpoznatiji“ otisak Avramovog stopala. Na 65. str. prvi pasus, druga rečenica, glasi: „Posebnog svešteničkog staleža u pravom smislu reči nije ni bilo tako da su obrede vršili članovi uticajnih porodica“, a u Vašem tekstu izostavljeno je vršili. U drugom pasusu: „Ali da bi neverujuće Mekance ubedio u istinitost svog proćkog poslanstva, on sebe proglašava za poslednjeg arapskog proroka kome je Allah „saopštio“ poslednje otkrovenje i to na jasnom arapskom jeziku. To je u neku ruku „najnoviji zavet“ koji ne osporava u potpunosti hrišćansku Bibliju, već je u izvesnoj meri, za hrišćane na neprihvatljiv način, potkrepljuje. Bog je svoju volju otkrivao ljudima preko raznih proroka ali ju je po muslimanskom verovanju najpotpu-

nije i najsavršenije otkrio preko Muhameda i po njegovoj tvrdnji to otkrovenje je zapisano u Koranu“, izostavljeno je za „hrišćane na neprihvatljiv način“ kao što je i pre toga izostavljeno „arapskog“ i po „muslimanskom verovanju“. Isto tako korektor umesto da imena Božija ostavi napisana velikim slovima zamenjuje ih malim slovima na primer Sveta Trojica i Sin Božiji, a umesto Muhamed upotrebljava izraz Poslanik islama. U produžetku moga teksta stoji „Po Muhamedovom učenju“ a ne „Po islamskom učenju“. Zatim, u istom pasusu, u drugoj rečenici, rekao sam „Da bi Bog sebe otkrio...“ umesto „Da bi bog sve otkrio...“. Sledeća rečenica treba da glasi: „Gospod Isus Hristos po Muhamedu je samo poslanik i nije Bog, dok „reč“ i „Duh“ označavaju uzdizanje Hristove čovečanske prirode; umesto po Muhamedu stavljeno je po islamu. Na kraju 67. str. posle rečenice „Prema ovim iskazima iz sure 4,171...“ izostavljen je sledeći tekst: Najvažniji stihovi Korana koji nam mogu poslužiti kao „lokus klasičus“ islamsko hrišćanskog razmimoilaženja su upereni protiv Sina Božijega“. Na sličan način je izostavljena rečenica na 69. str., u predposlednjem pasusu, posle rečenice „Na kraju Sudnjega dana...“ izostavljeno je: „Čovek ne može sam ništa da doprinese svom spasenju jer je sve unapred od Alaha predodređeno, već jedino može da teži zadobijanju Božije milosti“.

Uvažavajući otvorenost Vašeg časopisa za rasprave o širokom spektru tema i mišljenja, najiskrenije se nadam da se u budućim saopštenjima o dijalozima ovakve vrste, neće ponoviti ovakve neadekvatne interpretacije.

S poštovanjem
dakon mr. Srđan Simić

Autoru i čitaocima se izvinjavamo zbog ovih propusta koji su nenamerno učinjeni.

Redakcija

ZAHTEV ZA PRIJEM ČASOPISA NUR

ime i prezime: ..... zanimanje: .....

adresa: .....

poštanski broj: ..... grad: .....

telefon: .....

**Ukoliko želite da dobijete časopis
molimo Vas da uplatite dolenađveni iznos prema datom uputstvu.**

Godišnji troškovi dostave časopisa: 400 din. Za inostranstvo 20 USD.

časopis **NUR** • Poštanski fah 431, 11001 Beograd, Srbija i Crna Gora

Tel: (+381 11) 367-1416, 367-2564, Fax: (+381 11) 2666-980

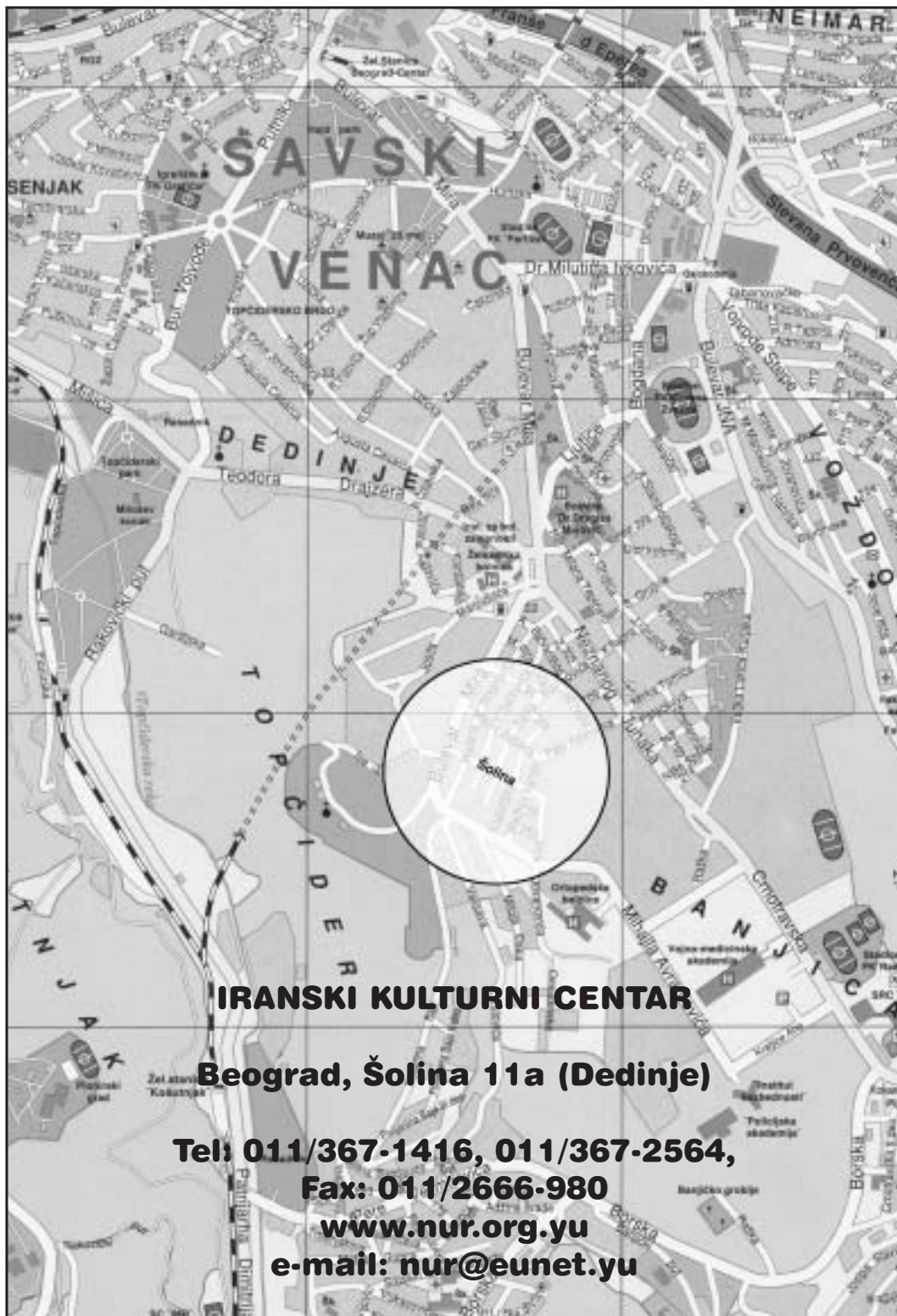
E-mail: nur@Eunet.yu

INSTRUKCIJE ZA UPLATU

đinarski

devizno

	đinarski	devizno
BANKA	PRO CREDIT BANK AD Gospodar Jevremova 9, Beograd	PRO CREDIT BANK AD Gospodar Jevremova 9 11000 Belgrade Serbia and Montenegro SWIFT: MFBAYUBGXXX
RAČUN	220-110-53	10-301-0004650.4 EUR
POZIV na broj	10-301-0004650.4	INTERMEDIARY BANK: Correspondent account No. 400 87 68061 00 EUR Commerzbank AG Frankfurt/Ger. SWIFT: COBADEFFXXX
SVRHA	POŠTANSKI TROŠKOVI	
KORISNIK	KULTURNI CENTAR PRI AMBASADI IR IRANA	KULTURNI CENTAR PRI AMBASADI IR IRANA

IRANSKI KULTURNI CENTAR

Beograd, Šolna 11a (Dedinje)

Tel: 011/367-1416, 011/367-2564,

Fax: 011/2666-980

www.nur.org.yu

e-mail: nur@eunet.yu